

NAGYKUNSAÁGI HIRLAP

A KARCZAGI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR:	
Egész évre	8 korona.
Félévre	4 "
Negyedévre	2 "
Egyes szám ára 16 fillér.	

Felelős szerkesztő:
Dr. KRENNER GÉZA

Megjelenik vasárnap reggel.
A lap szellemi része a szerkesztő, más küldemények
a kiadóhivatal címére küldendők.
TELEFONSZÁM: 17.

Az ország pénzügyi helyzete.

Irta: Dr. SÁG MANÓ orsz. képviselő.

A költségvetés le van tárgyalva és habár a kiadások horribilis emelkedést mutatnak, mégsem deficiztes.

Nem deficiztes a nagy pénzaldozatot követelő szociális igények kielégítése dacára, mert a rendes bevételek a rendes kiadásokkal nemcsak lépést tartanak, hanem azokat jóval felülmulják.

Nem fog deficiztessé válni a költségvetés az által sem, hogy a tisztifizetések felemelésével és a legénység ellátásának megjavításával járó költségek póthitelként be lesznek állítva, mert a költségvetés óvatosan van összeállítva és netán kellemetlen csalódások elkerülése céljából sok bevétel kisebb összegben van előirányozva és több kiadás nagyobbban van feltüntetve, mint amilyenek azok tényleg lesznek.

Vannak nézetek, melyek oda tendálnak, hogy egy költségvetésnek ily latiküdökkel való összeállítása nem helyeselhető, mert nem alkalmas az ország gazdasági helyzetét hüen visszatükrözni. E kérdés nem tárgya cikkemnek és a nélkül, hogy e tekintetben most állást foglalnék, megjegyzem,

hogy a költségvetés egymaga sohasem hü tükre egy gazdasági helyzetnek, hanem csak a zárószámadással egyetemben.

Tény, hogy az államháztartásban meg van az egyensúly, de sajnos, nincs meg az egyensúly az országnak a külfölddel való kereskedelmi, forgalmi és pénzügyi vonatkozásaiban.

A magyar tudományos akadémia megbízásából dr. Fellner Frigyes könyvet irt Magyarországnak nemzetközi fizetési mérlegéről, melyben arra az eredményre jut, hogy fizetési mérlegünk évenkénti 1.6514.000 koronával passzív. Ez nagyon sajnós dolog, de még sajnósb, hogy a helyzet sokkal, de sokkal rosszabb. Dr. Fellner tévedett, mert ő a külkereskedelmi áruforgalmat 120 millióval aktívnek tünteti fel, holott az már megszűnt aktív lenni és passzívvá vált. E szerint fizetési mérlegünk a külfölddel szemben, beleértve Ausztriát is, évente nem 176 millióval, hanem körülbelül 400 millió koronával passzív, amint ezt én a Magyarország című lapban a Fellner könyvének a megjelenése előtt már megírtam.

Ezáltal az a szomorú helyzet áll elő, hogyha má 1000 millió kölcsönt veszünk fel, a befolyó pénz három-négy év alatt a passzív fizetési mérleg kiegyenlítésére már visszavándorol és megint csak ott állanánk, ahol állunk.

Ezen a bajon mindenképen segíteni kell, mert kölcsönt kölcsönre halmozni nem lehet, sőt ellenkezőleg azon kell lennünk, hogy már egyszer a tartozások törlesztését is megkezdjük.

Tudjuk, hisz elementáris igazságok ezek, hogy ezt úgy érhetjük el, ha az importot megszorítjuk és az exportot fejlesztjük.

Az importot csak úgy lehet megszorítani, ha azon árucikkeket, melyeknek behozatalára most utalva vagyunk, itt ez országban állítjuk elő, vagyis, ha a gyáripart fejlesztjük. Azért teremtette az országgyűlés Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter kezdeményezésére az iparfejlesztési törvényt.

Hogy milyen irányban történjék e fejlesztés, e tekintetben a kereskedelmi miniszterium ugyancsak Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter utasítására készített egy emlékiratot és ez a legjobb tanácsadó.

TÁRCZA.

A csunya leány.

— A „Nagykunsági Hírlap” eredeti tárczája. —

Irta: Szini Gyula.

Kamilla a nénje háta mögött felém mosolygott és jóakaró lenézéssel tekintett az idős asszonységra, akinek a szavai sehogyssem illettek a mi különös hangulatunkhoz.

— Nénike — szólt a leány — mehetünk már haza, mert ez az ur nem szeret táncolni.

Halk, augusztusi éjszakában, a hold itt eltűnt, ott kibujt a fellegek körül. A néni az egész uton fecsegett, mi hallgattunk és azt hiszem, mindkettőnknek rendkívül különös gondolatai lehettek.

Végre a ház elé értünk és elbucsuztunk.

Én pedig loppal tovább mentem a kertbe, egy félreeső lugasba, ahol elrejtöz-

tem és vártam. Sűrű indák fonták be a filagoriát a hold a leveleken keresztül apró ezüst tallérokat szórt el a földön. Egy helyen furcsa fényjátékot üzött a holdsugár. Nagy ezüstsziv sápadt egy bokron és felette tüzes zöldfényű szempár. Közelebb léptem, de a szempár széjjel ugrott. János-bogárkák voltak. A szellő néha meglibbentett egy-egy száraz levelet. Olykor azt hittem, hogy lépéseket hallok.

— Vajjon kijön-e?

A levegő halk fuvalmai valami éterikus melódiába olvadtak össze, amely mintha messzi világokból zsongna-bongna felém.

— Ki van itt? — kérdezte egyszerre egy suttogó hang. Megismertem a leány hangját.

Belépett a lugasba. Önkénytelen szépítő ösztönből egy helyre állt hol a holdvilág szitált alakjára. Csodálatosan lenge, meszeszerűen áttetsző ruha volt rajta, amelynek vonalai közé belesimult telt idomainak gyönyörű hullámos rajza... Az arca — sötétben volt.

— Ujra meg újra eljön hozzám.

— Ujra meg újra itt vagyok!

— Szegény ember! Nem kértem, hogy hagyjon el örökre? Mire fog ez vinni? Igaz, magam is hibás vagyok benne. Az együgyű nénit mindig eltávolítom, hogy egyedül találkozhasunk. De mire fog ez vinni?

— Nem kértem, nem bánom. Itt vagyok. Itt kell lennem — feleltem.

Kamilla boldog mosolygással sütötte le a szemét és szólt:

Mondok egy mesét. Volt egyszer egy csunya leány, aki busult rajta, hogy az emberek, akiket pedig szeretett mind elfordulnak tőle. És csoda történt. Jöttek az öreg emberek és járásközben reá kacsintottak. Jöttek a fiatalok is és meg nem állhattak, hogy alaposan meg ne nézzék.

A tükörben újra meglátta a saját rutóságát és az emberek hiúságát.

— És sóhajta intett bucsut:

— Menjen, menjen, mig én is hátra nem fordulok a tükör felé.

Ezen emlékirat szerint 358 millió álló és 362 millió forgótökével, vagyis összesen 700 millió befektetéssel előállítandó, az emlékiratban részletezett gyárak 419 millió korona évi termelést idéznének elő.

Ha az import ennyivel kevesbednék, kereskedelmi és fizetési mérlegünk nyomban aktívává válnék. El kell tehát követnünk mindent, hogy a gyárak felállítására a vállalkozókat megnyerjük.

A verbuválás a konzulátusok, a kereskedelmi tudósítók és esetleg hirdetések útján mehet végbe.

Az idő most erre nagyon alkalmasnak látszik, mert Németországban a nagyipari konjunktúra visszafejlődésben van és ezért okszerűleg feltehető, hogy az ottani nagy gyárak közül sokan hajlandók lesznek hazánkba jönni, ahol nagy szubvenziót kapnak és a felállítandó gyárak termékeinek biztos kelendőségük van. De nemcsak Németországban van lemenőben az ipari konjunktúra, hanem Franciaországot kivéve mindenütt depresszió uralkodik és így alapos a kilátás, hogy egyéb külföldi gyáros is fog akadni, aki itteni gyáralapításra rábizható lesz. Alkalmasság az idő gyáralapításra azért is, mert a munkás viszonyok az amerikai válság folytán némileg javultak és mert a külföldi ipari depresszió folytán iskolázott külföldi muukások is könnyebben kaphatók, akiket az itteni munkások oktatására és begyakorlására használni lehet.

Megadta tehát Kossuth Ferencz az utmutatást, hogy miként lehet és kell az ország pénzügyi helyzetét szanalni. Ha semmi egyebet nem tett volna, ezzel is kiérdemelte az ország háláját.

Politikai hetiszemle.

Elmulott a sürgősség. A t. Ház, a mely egy hét óta napónként nyolcz órán át tárgyalta a költségvetést, e hét keddjén végzett a budget óriási anyagával. Ime, a házszabályrevízió üdvös hatása. Nem kellett egyéb, mint a nyolcz órás üléselés kimondása, hogy az a terv nélküli, divergáló célokat szolgáló, nemzetietlen és minden tartalmat nélkülöző obstrukció, az a szószátyárkodás, amellyel a horvátok, nemzeti-ségiek és a sajnálatos aberrációk között tévelygő balpárt hónapokon keresztül megkötötték a parlamentnek a nemzetépítő munka országutján haladó szekereit, egy csapásra megszűnjék. Ezen a héten már csak a beteges lelki kérészerből, ha kell, ha nem, örökké beszélő székely virágszál: Nagy Gyurka bolyongott árván az obstrukció földig letarolt mezején.

Mire ezek a sorok napvilágot látnak, végez a ház az appropriációval is, amelynek során a honvédtiszteknek sok vitára alkalmat adott és ok nélkül sok kavardást okozott fizetésemelése is tapétára kerül.

A politikai hét egyébként a tisztifizetések kérdésének jegyében mulott el. Érdemes erről a dologról, egy kissé revelálni. A tényállás az, hogy a katonatisztek fizetésének emelését óhajtja az uralkodó, kívánja és várja az a számot tevő katonai társada-

lom, amelynek egyik része vér a mi vértünkben s amelynek nemzeti érzését erősíteniünk, hozzánk tartozóságát elősegíteniünk kell. De akarja ezt az ország közvéleményének jelentékeny többsége is, maga a kormány pedig kezdettől fogva elismerte méltányos voltát és szociális alaptermészetét a kérdésnek. Végül, hogy mellesleg akarja és pedig osztrák és ellenünk irányuló taktikai célzattal akarja az osztrák parlament is: ez bizonyára a legkisebb sullyal esik a mérleg serpenyőjébe.

Ami már most a dolog politikai oldalát illeti: minden szociális, vagy bármiféle más természetű ügyet lehet eszközévé fenni magasabb politikai célok elérésének, magától értődőleg olyan körülménnyel, hogy ezek az eszközök elősegítsék, ne pedig veszélyeztessék a célt. Ez tisztára politikai okosság dolga. Lehetett tehát a kérdést úgy tekinteni, hogy csak ellenérték fejében, a katonai kérdések bizonyos részének junktimba vonásával adjuk meg a fizetésrendezést, tehát kvázi presszió gyakorlásával. Dehát vajjon okos-e, helyes-e, pressziót gyakorolni ott, ahol ez a presszió egy társadalmi réteg méltányos és általunk is méltányosnak elismert óhaja elől való rideg elzárkózásból áll és ahol a cserébe kívánt nemzeti jogaink érvényesülését ez az ellenszemes hangoló presszió nem hogy közelebb hozná, hanem csak megnehezítheti?

Bizonyára nem helyes, nem okos politika volna ez. Az egyesül helyes, az egyedül okos az, hogy a tisztifizetések rendezését is eszközül használjuk fel a katonai kérdések komplexumának megoldásánál, hogy új, hatalmas, erős argumentumot szerezzük, amelyre mint újabb meghozott áldozatra reámutatva, követelhezzük a katonai téren nemzeti jogaink érvényesülését. De a presszionálás egyébként is szelmalom harcz lenne: furkósbottal támadnánk a levegőre. A katonai kérdés megoldása szükségképpen rövidesen el kell, hogy következzen. Ez a dolog már benne él a lelkekben, már dönteti a kapukat és hangja elől a füleket elzárni többé nem lehet. Magának a kormányelnöknek ajakáról hangzott el legutóbb az a kijelentés, hogy már a legközelebbi jövőben — még a nyári szünet előtt — megoldást fognak nyerni.

Ennyi a dolog tartalmi része. A kérdés formai oldala — épen az ügynek osztrák részről történt kiélesítése következtében — legalább is épen olyan folytos. Itt pedig az történt, hogy a magyar kormány az osztrák álláspontot az egész vonalon visszaverte. A magyar álláspont győzelme a terminus visszaható erejének kitolásában ismeretes. Ismeretes az is is, hogy a mult csütörtökön tartott közös miniszteri értekezleten történt megállapodások, — amelyekbe osztrák részről kénytelen-kelletlen bele kellett, hogy nyugodjanak, — azt a konzekvenciát vonták maguk után, hogy Aehrenthal és Schöeneich ellentétbe jutván állásfoglalásukkal; benyújtották lemondásukat. Hogy a lemondást az uralkodó nem fogadta el, az a magyar kormány álláspontjának győzelmét hajszálynira sem érinti, mert hiszen a lemondás formális természete egészen nyilvánvaló.

De megteremtett a kormány ezzel a kérdéssel kapcsolatban egy olyan újítást is, amely egy régi és rossz gyakorlatot szüntet meg. Eddig hosszú időkön át a kezdemé-

nyezés jogát ilyen kérdésekben a delegáció gyakorolta, most pedig a magyar kormány a honvédtiszti fizetéseknek az appropriációs javaslatba a bécsi megállapodás mérve szerinti beállításával a kezdeményezésnek ezt a jogát természetesen szintén nem érinti, egyedül helyes közjogi felfogással átragadta az országgyűlés hatáskörébe.

Még csak egyet. Azt mondták, hogy a honvédtiszti fizetésemelés katonai kérdés, amelyekbe a sürgősség melletti tárgyalás kizárattott. Ez a dolog nem így áll ugyan, — mert ez ép annyira nem szorosán vett katonai kérdés, mert nem hadseregszervezeti kérdés, mint a hogyan nem ütözik a paktumba a tisztifizetés emelés, amely nem új beruházás, hanem a gazdasági viszonyok hatása következtében szükségesse vált költségvetés, — hanem azért a honvéd fizetésemelés nem a honvédelmi tárca költségvetésébe, hvnem önálló javaslatként a végrehajtási felhatalmazásba illesztett be.

Fiat piscis: az appropriációt a Ház már a rendes négy órás ülésekben tárgyalja.

A nagy és hosszú uton, amelynek végén az önálló, független és erejében hatalmas új Magyarország célja lebeg, a farsztó menetelésben kidölt Kossuth Ferencz seregének két katonája: Gaál Gaszton és Endrey Gyula kiléptek a pártból. Kárhoztatni nem igen lehet őket, csodálkozni sem tétükön, legfeljebb sajnálni lehet kidöltüket. Mert nagy az ut és tövisekkel, göröngyökkel van tele és az ezen uton haladóknak a lélek minden erejére, minden önmegtagadására és a jövődöbe s a vezér személyébe vetett erős, törhetetlen bizalomra van szükségük, hogy célhoz érkezhessenek.

Ők talán gyengébbek voltak, nem tudtak erőt venni önmagukon, nem égett lelkükben kiolthatlan lánggal a nagy cél elérésének minden poklokot keresztül való törekvése.

Elmaradtak az utban s lehet, hogy elmarad még néhány. De a nagy hadsereg katonái a „48“ örök dicsőségű lobogója alatt ezer tövis, ezer gyöngy, ezer lesben álló, portyázóellenesség támadása daczára megállás nélkül, törhetetlen és egész hittel mennek tovább ez után a lobogó után, szeméiket mindig magasabb vezércsallagok felé irányítva.

A gazdák mükedvelő előadása.

A karczagi gazdáiifjak és leányok f. hó 23-án és 24-én táncmulatsággal egybekötött mükedvelő előadást rendeztek. Berczik Árpád a „Parasztkissasszony“-át hozta színre az ifju gárda dicséretre méltó sikerrel.

Sántha Lajos igen jó „Kelemen Tamás“ volt, egész játékán meglátott, hogy szerepét kitarató szorgalommal és komolysággal tanulmányozta. „Matild“ az anya szerepét Szilágyi Erzsike igen szépen reprodukálta, — játékával elárulta, hogy nemes és modern anyai szív lakozik benne. Puskás Juliska (Jolán) kellemes sima előadásával és népdalaival sok tapsot csalt ki a publikumtól. Hajdu István (Rezeda Marczel) ügyes mimikájával és találós előadásával jól mutatta be a

fővárosi gavallért, sokat mulatott a játékán a nézőtér. Őrsi Rózsa (özv. Gönczöl Jánosné) a legnagyobb mértékben igyekezett jó özvegy asszony lenni, de örökké meggyőző ajkai és nevető szemei mindig megtagadták az özvegyi komolyt, játéka kitűnő volt. Őrsi Tóth Juliska (Viki szobaleány) teljesen otthon érezte magát a színpadon, olyan természetüen szobaleányoskodott, hogy az ember megirigyelte úKelemen Tárnás gazdától.

Tökés Imre, Elek József és Olafos József (Fidibusz, Zerge, Fonák) ügyesdn gavalléroskodtak. Őrsi Tóth István, Sz. Virágh István, Szabó P. Erzsike, Szarka Erzsike, Sántha Juliska olyan zamatosan pórérták a dohány leveleket, hogy rágyujthatnékja támadt az egész férfi nemnek.

Toronykőy Antal a megtestesült „Fátyol Gergelyt” hozta a pódiumra, sok temperamentummal és odaadással játszotta el főszerepét. Hódított ellenállhatatlan fellépésével, udvarolt igazi szenvedélyvel, támadott súlyos kitérésével, engesztelt kedves, behizelgő modorával, énekelt hatalmas hangjával és teljes diadalt aratott gyönyörű tolettjával, sűrű taps és nagyon sok „hogya volt”-ban volt része. Fontos Sándor sugót, neki napok óta készült Fontos szerepének pontos betöltésére, a működvelő aranyifjúságnak azáltal, hogy mindenik hiba nélkül megtanulta a szerepét, nem sikerült a falhoz állítani, sugott olyan lelkiismeretesen, hogy bátran szerződettjük jeltőlnek, jobbat nála nem kapunk.

Dicséretet érdemelnek a szereplők, akik minden anyagi áldozatot meghoztak a jó siker érdekében, köszönet Hemző Lajos főgymn. tanár rendezőnek, aki rátermettségével és tudásával semmiféle fáradságot nem kimélt a karczagi gazdától, hogy egy kellemesen eltöltött est emlékének térjenek haza.

Herskovits Dezső.

A tagosításról.

Írta: Székely János kat. főmérnök.

Alig egy pár hét telt el, hogy szentesítést nyert a törvényhozás 1908. évi VII. törvénycikke, mely a királyhágón tuli, vagyis Erdély és kapcsolt részeinek tagosítására, urbéri erdő legelő elkülönítésére és arányosítására vonatkozik, — már is a parlament asztalán fekszik az igazságügyminis-ter törvényjavaslata a szorosan vett Magyarország birtokrendezésére vonatkozólag.

Az idők jelét látjuk azon igyekezetben, melyet kormányunk mezőgazdaságunk föl-

virágoztatása érdekében kifejt, előmozdítva ezzel gazdasági haladásunk. Sajnos, hogy eddig Magyarországon alig akadt gazdasági egyesület, gazdaközösség, hírlapi irodalom, mely a tagosítás nagy horderejű ügyét akár kollektive, akár csak szórványosan kellőképp és fontosságához mérten méltatta volna s felismerhette volna a kivitelben bár bonyodalmas, de kiálló előnyöket és hasznot biztosító tagosítást.

Már 72 év választ el bennünket, mióta a Magyarországra vonatkozó első és ez idő szerint utolsó birtokrendezési törvény megalkottatott, azóta nem akadt kormány, mely mezőgazdasági bajaink elevenére top-pintott volna. E részben mulasztás terheli a kormányokat is, de részben a bajokát föltaláljuk föltaláljuk földbirtokos osztályunkban is, mert nincs a magyarhoz hasonló nemzet a világon, a kikben oly megmérhetlen s bámulatba ejtő volna a közöny mindazon intézmények iránt, melyek a politikai izt nélkülözik.

Agrár állam vagyunk, ebből kifolyólag boldogulásunk, egyéni jólétünk, függetlenségünk, a haza jóléte és függetlenségünk, a haza jóléte és függetlensége, az anyaföldhöz, annak rögjéhez van kötve. Ur, hivatalnok, kereskedő és koldus, — mindenki abból táplálkozik, tehát mindennél jobban kell szeretnünk azt, s annak produktumát helyes rendszerrel napról napra fokozottabb mérvben kell előmozdítanunk.

A társadalmi követelmények, az életfentartás napról-napra terheesebb, a szükség folyton hatványozódik, a nép szegényedik; mindezen bajok kutorása pedig nem másban, mint mezőgazdaságunkban vagyis a földek rendezetlenségében rejlik. Keressük tehát ott.

Az első birtokrendezési törvény az 1836. évi VI. és X. cikkelyek, melyek Magyarországon mai napig is érvényben vannak; történt ugyan az 1871. évi LIII. törvényekben foglaltakkal némi módosítás, de ez nem annyira a lényegre, mint inkább az eljárásra terjedt ki, amennyiben a birtokrendezések és tagosítások ügyvezetését a közigazgatás helyett az 1872. évben felállított törvényszékekre ruházta át. Ez tehát egyetlen törvényünk, mely egy félszázad előtti kor viszonyaihoz mérten lehetett ugyan jó, de most a kárkivánalmi mások, ma már mezőgazdasági berendezésünk szabatosabb, a kor igényeinek megfelelőbb, törvényt és technikai eljárást igényel. Ezzel szemben azt látjuk, hogy míg Magyarországon birtokrendezési ügye egy 72 év előtti ősdi törvényen nyugszik, addig az erdélyi birtokrendezésekre nézve 30 év alatt négy új törvény hozatott és pedig az 1871. évi LV., az 1880. évi XIV., és az 1892. évi XIV. törvénycikk módosítása mellett az 1908. évi VII. törvénycikk. Mindezekből azt látjuk, hogy szinte rendezettebb birtokviszonyokra következtethetünk aránylag a

vadregényes szegényes Erdélyben mint a gazdag Kánaán Magyarországon; hol is alig hallani birtokrendezésekről, s ha történik is itt, amott az is nagyon szórványosan jelentkezik; ez pedig korántsem annak a jele, hogy Magyarországon valami nagyon rendezett birtok állapotok volnának. Bátran állithatom, hogy népünk még nem érett meg az intenzivebb gazdálkodásra, földje sok van. talán több a kelletinél s konservative a régi kerékvágásban haladva, részint kényelem szeretetből, részint nem tördömségből nem tudja a kincset, melyet bir úgy formálni, úgy rendezni, hogy hona tovább, annak értéke és hozama növekedjék.

Az 1836. évi törvény meghozatala s a föld felszabadítása után az 50-es évekig a birtokrendezések ügye már korszerűségénél fogva is úgy a hogy jobban haladt, történtek „határrendbeszedések”, „határosztályok”, „tagosztályok”, „összesítések”, de ezen fogalmak és miveletek alá csak igen kevés tagosítások vonattak be, mert ezen miveletek inkább csak a földes ur és urbéreszek illetményeire vonatkozó elkülönítések és szabályozásokra terjedt ki. Kivételt képezett a nagy alföld némely része, hol is a tanyai gazdálkodás divik s a legelők kihagyásával úgy a hogy sebtiben végrehajtott tagosítások is létesítettek.

Azóta nagy idő mult el, részint örökösödés, részint adásvevésből, részint a legelőknek utólagosan történt felosztásából kifolyólag a tanyai gazdálkodásra alapított, összesített birtok sitnatiója nagyon megváltozott. Nem is szólva azon várme-gyéről, hol az urbéri kapcsolat megszűntetéséből eredő parciális rendezések történtek, hanem kiemelem a szabad kunok gazdag városait, Kisujszállást, Karozagot, Kunmadarast és Kunhegyest, hol semmi akadály a terjeszkedésre és a czélszerű birtokberendezkedésre nincs, hol is a határok nagy kiterjedésénél fogva is, a tanyai gazdálkodás a czélra vezet; itt is azt látjuk, hogy a legtöbb gazdának egymástól pár óra járásnyira fekvő, a határ minden irányában elaprózott parcellái vannak. Kérdem össze-egyezhető-e ezen állapot a helyes és ok-szerű tanyai gazdálkodás fogalmával? minden bizonyára nem. Valjon nem-e jobban, nem-e czélszerűbben, nem-e kevesebb fáradsággal és pénzügyileg takarékosabban mivelhető a föld ha az egy testben van? A gazda könnyebben felügyelhet vagyonára, a szemé előtt bonyolodhatik le annak minden adminisztratív része, kevesebb munka erőre kevesebb cselédségre van szüksége; továbbá ha igaz azon közmondás, hogy az „idő pénz” úgy ezen közmondás igazsága igen nyomósan hat érvelésem serpenyőjébe, mert a fásztó s időt rabló járkálás helyett tetemes időt takarítottunk meg.

De nézzük az érem másik oldalát: mint hitelesítő mérnök már éveken át az erdélyi birtokrendezések terén működöm

Fábry és Reiner

villanyvilágítási felszerelések osztálya.

Tisztelettel tudatjuk a nagyérdemű közönséget, hogy a villanyvilágítási felszereléseknek teljesen külön osztályt létesítünk és ehez legkiválóbb szerelőjét szerződtettük. Raktáron fogunk tartani minden szakmába vágó világító testeket és vezetékeket, a legszolidabb izléstől kezdve, a legkényesebb izléseknek megfelelőig. Mindent a lehető legolcsóbb árban és a legjobb kivitelben. A n. é. közönség szives pártfogását kérjük.

Kiváló tisztelettel FÁBRY és REINER.

s bő tapasztalatom volt meggyőződni arról mily értékülönbségek vannak a rendezett és rendezetlen birtokok árai között s állíthatom, hogy a tagosítás után a birtok ára 30% sőt 40% emelkedik.

Mindezeknél fogva vétkes mulasztást követünk el, ha görcsösen a hagyományos rendszerhez simulva előítéletből avagy kényelem szeretetből nem ragadunk meg minden kínálkozó alkalmat arra, hogy mezőgazdaságunk célirányosabb fejlődését a tagok helyes beosztásával és összesítésével biztosítsuk.

Nem sokára parlamenti megvitatás alá kerül a Magyarországra vonatkozó birtokrendezési törvényjavaslat, kísérik annak letárgyalását figyelemmel s az új törvényből hámozzuk ki belőle azt a mi érdekeinknek leginkább megfelel s igyekezzünk ezen üdvös javaslat előnyeit úgy a magunk valamint hazánk boldogságára fordítani s „éljünk az idővel.“

Diszközgyülés.

Thaly Kálmán a II. Rákóczi Ferencz korszakának történetirója s Rákóczi és bujdosó társai hamvainak hazaszállítója, május hó 23-án d. e. 11 órakor a város által rendezett diszközgyülésen résztvett. A városi előjáróság, a közgyülés tagjai, városunk nagyszámu polgárai jelenlétében méltóan és fenségesen folyt le a diszközgyülés, a diszpolgárrá való felavatási ünnepély megható volt, ennek méltóságos háttére az ősz tudós lelkesítő szép beszéde, igazi magyar és kurucz volt a fiatalos ékesszó Thaly Kálmán, ki majdnem egy órai beszédével lekötötte az áhitattal hallgató közönséget: megköszönte a diszpolgárrá való választását. Erdemeit a város külön jegyzőkönyvében felvétetni elhatározta.

A disz bankett ugyan elmaradt, de szűkebbkörű diszbedet adott, bogdi Papp Sándor kir. tanácsos s ott az öreg tudóst a legnagyobb szívésséggel vendégelték meg, szebbnél-szebb felköszöntőkben méltatták a 70 éves öreg tudóst, aki magát is örökre hallhatatlanná tette nagy történeti és költői művei által. Az öreg kurucz vendégszerető házigazdájánál Papp Elek országgyűlési képviselőnél időzött egy pár napig s öcsese Thaly Emil orsz. gyűlési képviselővel távozott körünk-ből Kassára, ahol a Rákóczy ereklye muzeum gyűlésére ment. 84 ezer koronát ajánlott fel a kormány e célra s Thaly buzgósa és szakértelme kezkesedik, hogy a nagy kurucz fejedelem, Rákóczi Muzeuma nagyszerű és stilszerű lesz.

Isten hozza körünkben minél többször, a tudós öreg urat, fiatalos erővel és munkakedvvel.

UJDONSÁGOK.

Személyi hir. Bogdi Papp Sándor kir. tanácsos ur, egészsége helyreállítása céljából; két hónapi tartózkodásra fürdőbe utazott. A mint értesülünk, távoléte alatt a közjegyzői teendőket,

Helmecey Béla ügyvéd mint közjegyző helyettes fogja ellátni.

Jubileum. A tollnak fáradhatatlan harczosa a közügyek önzetlen szolgálja, a senkitől sem támogatott, csak a maga szellemi erejére utalt ujságíró, Deutsch József, a „Karczagi Hirlap“ szerkesztője, ma ünnepli hirlapírói működésének 25 éves jubileumát. Hirlapírói kollegái rendezik ez ünnepséget, az elismerés babér koszoruját nyujtva annak a férfinak, aki 25 éven keresztül szolgálta önzetlenül a közt. Osztályosává vált az ujságírók közös sorsának az irigység, korlátoltság céltablája lett. De őt mint az igazság hirdetőjét, a támadások el nem csüggesztették, s tollának erejével, elméjének élével verte vissza azokat.

25 esztendőn keresztül volt egyik legbuzgóbb tagja azon munkás csoportnak amelynek a haza oly sokat köszönhet, de amelynek oly sok keserűség hálátlanság jut — különösen nálunk — osztályrészü.

Csak azok méltányolták azt a nagy munkát, melyet ő végzett, kik ugyanazon a rögs uton haladnak, melyre ő lépett 25 év előtt. Az elismerés amely — sajnos — az ujságíró számára a közönség részéről nálunk még nem nyilatkozik, a karczagi ujságírók részéről nyilatkozott meg abban, hogy ma az ő 25 éves működésének jubileumát ünneplik. Az elismerés látható jeleképpen aranytollat nyujtanak át neki kollegái.

Mi, kik hosszú éveken keresztül dolgozunk vele együtt, tudjuk legjobban, mennyi érdemet szerzett ő arra, hogy az elismerés jutalmazza meg buzgó munkásságát.

Kivánjuk neki, hogy tollát használja a társadalom javára még sokáig oly buzgón, mint eddig tette azt!

A diszközgyülés, felülemelkedve a detótsándorok ostoba ellenszenvén elhatározta, hogy a Thaly Kálmán beszédét a gyorsírói feljegyzés alapján teljes terjedelmében jegyzőkönyvbe veszi. A meghívott stenografus képviselőnk beszédének egyik ügyeskező gyorsírója, több országos gyorsíróverseny nyertese, Ornstein Lajos matrandus volt.

A József Kir. Herczeg Szanatorium Egyesület helyi bizottságának elnöke a következőket teszi közzé: A József Kir. Herczeg Szanatorium Egyesület évi közgyűlését Budapesten (Váci-utcai városháza dísztermében) ez évben június 14-én tartja meg. A közgyűlésre felutazó tagok a m. kir. államvasutakon oda és vissza szóló, nyolcz napi érvénnyel bíró, fél áru vasuti jegy váltására jogosító igazolványt kapnak. ha ezért hozzám június 7-éig fordulnak. A féláru jegy váltására szóló igazolványt azok is megkapják, a kik június havától iratkoznak be az egyesületbe. Hazafias tisztelettel: Horváth Ferenczné bizottsági elnök.

Németh Gyula, gimn. tanuló ki tavaly Konstantinápolyban töltötte nyári szünidejét tanulmányúton, az idén Kunoss Ignác, a Keleti Akadémia tanára, jóakaratóból a Keleti Akadémia növendékeivel megy ki Kis-Azsiába, honnan az Akadémia növendékei tanulmány útja befejeztével, egy török barátjával,

Hanzin efendi hodsával, a csagataj néptörzs tanulmányozása céljából, még beljebb halad Kis-Azsiába.

Ítélet a dánosi pörben. Ötheti szakadaltanul tartó tárgyalás és fáradságos munka után pénteken d. e. 11 órakor hirdette ki a gyilkos cigányok ügyében az ítéletet Rónay Kamill a pestvidéki törvényszék elnöke. — A cigányok közül, a mint előrelátható volt halálra egyetsem ítétek. A leg sulyosabb büntetés az-életfogytig tartó fegyház, erre hármat ítétek névszerint Lakatos Balog János Parnót, Lakatos Lajos Pólat és Német Vranát, ki az összes gyilkosságok értelmi szerzője volt. A többieket és pedig Balog Tutát, Sztójka Bajkát és Lakatos János Kunát 15 évi fegyházra. Ezek voltak a gyilkosok a többieket 1—1 évig terjedő fegyházra ítélte a bíróság az esküdtek igazmondása alapján. Csak egyet mentettek fel a kis Lakatos Rozát, a kinek vallomása derítette fel az összes küncalekményeket, ezt is azonban fiatal kora mentette meg a büntetéstől, a szigorú ítélet általános megnyugvást keltett, az indokolás szerint halál büntetés azért nem volt kimondható, mert nem lehetett személy szerint megnevezni, hogy hi követte el a gyilkosságot, s könnyen meg lehet, hogy a gyilkosságot éppen azok követték el, a kiket élet koruk mentesít a halálbüntetés alól. Ugy a vádlottak mint az ügyész és a védők az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentettek be.

A majális. A gymnasium ifjusága folyó hó 23-án tartotta fényes és látogatott tánczvigalmát az Erzsébet-ligetben, amelyen városunk közönsége s szebbnél-szebb virágai igen sokan jelentek meg; a gymnasium ifjusága csak örülhet, hogy társadalmunk összekötő kapcsa s ünnepélyeivel kellemessé teszi egyhangu társadalmi életünket. Volt jó kedv, fiatal élet s úgy a nagy diákok, mint a kis diákok élvezhettek a szép Erzsébet-ligetben s a friss, jó, üde levegőt és a vidám jó kedvet tánczban és zenében. Örömmel vesszük hírül, hogy a majális nemcsak erkölcsi sikert, de anyagi hasznot hozott a szegény tanulók segítő egyesületének s közönségünk is tetemesen hozzájárult az egylet felvirágzásához. A szegény diák sereg az iskolai életben csak úgy boldogulhat, ha jótétemények és segélyek által szükségéi fedezve lesznek. Ne sajnálja senki a 2 korona diák segítő egyesület díját befizetni s ezáltal rendes tagságát megváltani, mert nem lehet szebb jótétemény, mint a tudományért és a tanult emberekért fáradozni és segíteni. A diák segítő egyesület most újra alakul, fölhevük a jótévő közönség nemes áldozatkészségét e célra. A majális rendezésére úgy a tanulóifjuság e célra kiküldött rendező bizottsága, valamint a tanárikar által megbízottak: Papp Imre, Könya Sándor és Klein Gyula tanárok kitétek magukért s nemes ügy iránti buzgalmat és ügyességét dicsérendőnek tartom. A tánczkezdvelő arany ifjuság jókedve füszerelte a majális e végelmi napját. Az ég csatornái is megnyitak, áldást hintve a szomjas földre, de az István mulató fedett csarnokai a kellemetlen időtől is megoltalmaztak.

A kollegiálitás. Gyönyörűen igazolta be kollegiális érzését Bartetics

Géza füszerességéd. Volt kollegáit, a Feriántz Dán. utóda cég alkalmazottait megszáditotta felesleges pénzüktől és értéktárgyaiktól. A jeles firma, kit a Feriántz cég nemrégiben bocsátott el tiltott horszopogatás miatt, kedden éjjel belopózott a segédek szobájába — hol a segédek Morfeus karjaiban pthentek — és ruháikat átkutatva Kozár segédnek aranylánczát, pénztárczáját, óráját, Nagynak pénztárczáját elemelte. Ezen művelete végrehajtásának könnyítése céljából gyufákat gyűjtött, melynek világossága elég lényt árasztott arra, hogy az értéktárgyakat megtalálja, de viszont az álmából felébredt Varga segéd őt meglátta. Varga nem ütközött meg látásán, mert már máskor is tette tiszteletét éjjel — ha nem is ily szándékkal — és tovább aludt. Reggel aztán arra a kellemetlen meglepetésre ébredtek, hogy óra, láncz, pénz: volt — nincs. Varga közölte gyanuját a rendőrséggel, mely a budapesti rendőrséget értesítette s így a Pestre utazott Barteticset a pályaudvarnál két uriember karonfogta és bekísérte a rendőrségre. Most már a szolnoki törvényszéknél várja büntetését, hova több rendbeli lopás miatt Budapestről. Kolozsvárról és Karczagról jelentés érkezett ellene.

Dr. Róth Dezső ügyvéd irodáját, az özv. Nagy Péterné házából, a Gymnasium utcában levő Kása József-féle emeletes házba helyezte át.

Kerthelyiség megnyitás. Ma este nyitja meg Lebovics Mór vendéglős a Nagyvendéglő kerthelyiségét. A kerthelyiségben hetenként zene esték tartatnak.

Dr. Sz. Tóth Kálmán, Rimaszombati István és Győri Gáspár ellen a büntető eljárás bíróság előtt becsület sértés és súlyos testi sértés vétsége miatt folyamatba tett ügyben a terheltek és elítéltek, mint értesülünk az ítélet ellen bejelentett összes fellebezésüket visszavonták.

A tér zenét, mely május elsején kezeződött meg hetenként háromszor: vasárnap, szerdán és szombaton tartja Farkas Pali zenekara. Még pedig nem, mint eddig, 5 órától 7-ig, hanem mint előre jeleztük: 6—8 óráig.

Elszámolás. F. hó 23. és 24-én a gazdálkodó ifjak és leányok által műkedvelő színi előadásáról. Pénztár összes bevétele 305 kor., kiadás 301 kor. 76 fill., tiszta maradvány 3 kor. 24 fill. Felülfizetések: Lebovics Mór 10 kor., Kása József 4 kor., Varga Lajos és neje, Kálmán Sándor, Karcagi Hirlap 3—3 kor., özv. Csathó Ferencné, Csokay László, G. Szabó Lászlóné, Dr. Krenner Géza, Ardó Leó, S. Nagy István, Nádasdi Ferenc, Jakucs István, Nyitrai Pál, Fazekas Gyula (hittanár) 2—2 kor., Toronykőy Béla, Dr. Róth Dezső, Friedman Sándor 1—1 kor., Klein Sándor 40 fillér. Összesen 46 kor. 40 fill.

Vince Mihály,
ellenőr.

Hajdu Béni,
pénztárnok.

Kabaret. Kedden és Szerdán este jobb sorsra érdemes kabaret társulat mulattatta a Bányász-szálloda vendégeit. A szűk étterem gyér közönsége előtt produkált Dévai Sándor társulata pár szép kabaretszámot. Itt tartózkodása valószínűleg deficittel zárult.

Pénzügyi tisztviselők országos kongresszusa Debreczenben. A pénzügyi tisztviselők szervezkedés céljából június 7. és 8. napján kongresszus egyik előkészítője Czira Endre a debreczeni Forgalmi bank főkönyvelője, a karczagi v. takarékpénztár volt főkönyvelője. Karczagról is többen megjelennek a kongresszuson.

Új terv a Nagyvendéglő építésére. Mint jó forrásból értesülünk, a város, a nagyvendéglő tervét úgy véli keresztülvihetőnek, hogy a Kiss Sándor féle házat vásárolja meg, a Püspökladányi uton, a Kossuth-kertel szemben. Ezen terv érdekében a város alkuba bocsátkozott a tulajdonossal.

A moziláz a fővárosban már mulni kezd. Hozzánk azonban még csak ezután fog eljutni. Mint haljuk, többen foglalkoznak egy állandó mozgó fénykép színház felállításával. Így Lebovics vendéglős, vendégei szórakoztatása céljából, akar egyet létesíteni. Fodor Sámuel pedig a nagyközönség minden rétegét befogadó mozi felállítását tervezi. Hiába! haladunk!!

Tojások télire való eltevése. A tojás ma már nélkülözhetetlen napi fogyasztási ételmi szerünk s enélkül nem végzünk felesleges dolgot, ha házi asszonyainkat már most figyelmeztetjük arra, hogy a zsi és téli tojás szükségleteiket a nyár folyamán biztosítsák. Nemcsak a vidéki városok háziasszonyai, hanem a fővárosi lakosok is képesek a legutóbbi években tett és számos sikerült kísérlet után egész biztos konzervatív eljárásokkal a nyár folyamán, midőn a tolyás olcsó és az eltevésre legalkalmasabb, annyi tojást beszerezni s télire eltenni, hogy ezen időszakban rendelkezhetnek teljesen élvezhető és olcsó tojással, ami nemcsak takarékosági, de kényelmi szempontból is lényeges. Lapunk kerete nem engedi, hogy a különféle tojás eltartási módokat itt felsoroljuk, azonban mindenkinek, ki a jó és olcsó téli fogyasztási cikket nagyra becsüli, azt ajánljuk hozassa meg Hrebly Emil állattenyésztési felügyelőnek „A baromitermékek áttekintése és eltartása” című munkáját, mely szerzőnél Rákosligetén (Budapest mellett) 2 korona előleges beküldése ellenében portómentesen kapható.

Nyilt-tér. *)

Elképzelhető, hogy milyen levert voltam s mennyire bántott Kása urnak velem szemben elkövetett illetlen és durva eljárása, csaknem magamon kívüli állapotban bandukoltam lakásomhoz, ahol az éjjelt a legnagyobb nyugtalansággal töltöttem el, harmadnapra 17-ikén a mezőgazdasági takarékpénztárnál napibiztos voltam s a véletlen működésének tulajdonítható, hogy a takarékpénztár igazgatósága ugyaznap délelőttjére Kása urat behívatta, megmutogatta neki az általa épített épület egyik közfalán mutatkozó nagy repedéseket, melyek nem másnak, mint a hanyag s könnyelműen történt éyítésnek tulajdoníthatók. Amikor az igazgatósággal végzett s tőlök elköszönt, a hivatalos helyiségből kifelő menőleg, az ajtóhoz érve, intett nekem, hogy menjek ki, kimentem s az épület előtt állva, egy csomag papírt vettem ki a zsebemből, melynek egyikén általa jegyzett tételekben mutogatta, hogy én nekie elszámolásunkból kifolyólag még 400 koronával tartozok, (melyre itten ismételt meg kell jegyeznem, hogy nem elszámolásunk, hanem egyedül maga által, most már merem mondani, hogy szándékosan, az én meghárosításomra törekvőleg, bejegyzésem s jóvá-

*) E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a SZERK.

hagyásom nélkül csinálta azt úgy, hogy engemet tetemesen megkárosítsoe) továbbá a zsidó templomnál javítási munkákra általa felszámított 776 kor. 20 fillérnek, mondván, engemet terhelő 400 o-a 310 kor. 48 fill., összesen 710 korona 48 fillért, ha 8 nap alatt neki meg nem fizetem, beperel.

Melyre a legnagyobb lelki nyugalommal, mint egy jólesőleg tett kijelentésemre, jobb kezemet a vállára téve, annyit mondtam, hogy a perlekedést mindig kerültem, a perbe csak jogtalan követeléssel zaklató egyének vittek és visznek bele, tehát örömmel veszem tudomásul, hogy Kása ur beperel.

A zsidó templomnál általa javítási címen felszámolt 776 korona 20 fillérre az a megjegyzésem elsősorban, hogy azt velem sohasem közölte, mint társ nélküli egyén saját belátása szerint járt el, másodsor, hogy a pesti szobrász és tüveges mesterek beperelték, mely per folyamán több rendbeli pesti utíkölséget számol fel, a pert elvesztette s a perköltségeket is tetszámolta, tehát a 400 korona addig, míg veiem a pótlólagos elszámolást meg nem ejti, jogtalan. A javítási munkára felszámított 776 korona 20 fillérnek csak az a része érinthet engemet, amely perenkívül tudtommal s bejegyzésemmel lett teljesítve, harmadsor, tisztességesen s becsületesen épített és végzett munkánál nem lehet és nem szabad számbavehető s nagyobb költséget igénylő javítási munkának előfordulni.

A Kása ur által ellenem támasztott 710 korona 48 fillér követelésében az első tárgyalás 1905 április 18-ikára volt kitézve, amely tárgyalásra én a saját könyvemmel magammal vittem, a bíró ur kifogásolta a könyvem, mivel nem volt lebélyegezve, Kása ur pedig saját könyvét nem vitte fel, hogy könyvemmel bélyeggel lássam el, Kása ur pedig a saját könyvét, valamint én is a magamét június 21-én megjelenve, mutassuk be, azon tárgyaláson én a könyvek s a könyveken kívüli okmányoknak az átvizsgálására s azoknak alapján vizskövetelésem megállapítására szakértőket kértem kiküldeni, mely kéréssemnek a bíró ur helyet adva, azt kérdezte tőlem, hogy kit akarok a magam részéről megnevezni, én Kádár Imre városi számvevőt jelentettem be, akit a Kása ur ügyvédje, Dr. Fodor Márton ur nem akart elfogadni, a bíró ur kijelentette, hogy bárkit is nevez ki, azt a bíróság tartozik elfogadni. Dr. Fodor Márton ur felperesi szakértőnek a karczagi népbank könyvelőjét, Krausz Józsefet, nevezte meg, az én ügyvédem, Dr. Wiener Samu, szintén ragaszkodott az általam megnevezett szakértő kiküldetéséhez.

A szakértők beidézését a bíró ur augusztus 3-ikára tüzte ki, melyet én talán nem figyeltem meg kellően, 14-ikére gondoltam, hogy kitézettem, arról azonban, hogy melyik nap lesz megtartva, nem lettem értesítve, én 14-ikére számítva kint voltam s csépeltem nyugodtan, 13-ikán bementem az ügyvédemhez a hofnap tárgyalásra vonatkozólag vele egyet-mást megbeszéltem, ki is szinte bosszusan kérdezte tőlem, hogy miért nem jelent meg 3-ikán? mondván, hogy miután nem lett külön értesítve, valóságggal elfelejtette, ugy védekeztem a bíró ur előtt, kérvén a tárgyalás elhalasztását, melyhez a bíró ur — bár nehezen — hozzájárult s az iratokat szünetelőbe helyezte, melyet saját ügyvédem sürgetésére csak 1906-ik év május havában vett fel a bíró ur, amikor is a szakértő urakat meghitelve, a könyveket kiadta, azzal a meghagyással, hogy szükség esetén a peres felek mind-egyikét együttesen vagy külön-külön meghallgassák s véleményeiket az igazságnak megfelelő írásba foglalva adják be, melyet, a midőn betérjesztettek, az ügyvédemmel megnéztem s a valódi tényállással szemben hiányosnak találtam.

Míg könyveink időközönként a bírósági ígatóban letétben voltak, alkalmam volt a bíróság engedelmével könyveinket, leginkább a Kása urat többszörösen átvizsgálni s minél inkább luzódott s luzódik peres ügyünk lebonyolítása, annál inkább az igazságnak legmegfelelőbbben kitudom számokkal mutatni, bárha a zsidó templom és Szőke házra 2149 frt 02 krajczárt rá is fizetett, Kása ur mégis többet vett be, mint kiadott, hogy mennyivel, azt majd annak idején számokkal fogom igazolni.

Nyilt-teremnek folytatása a mai naptól kezdődőleg a Nagykunsági Hirlap tulajdonosainak velem szemben tanúsított embertelen bánásmódjuk miatt a Karczagi Hirlapban fog megjelenni, az érdeklődők megkaphatják Deutsch József szerkesztőnél, piactéri óras üzletében.

(Folytatás a Karczagi Hirlapban.)

Jónás Sándor.

1547—1590 sz.
1908

Utóajánlati árverési hirdetés kivonat.

A karczagi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy néhai Magyar Gergely és neje Csöreg Zsuzsanna hagyatékába a karczagi kir. járásbiróság mint hagyatéki bíróság 1905. U. 40/132. sz. megkeresése folytán végrehajtási árverés joghatyával bíró önkéntes árverési ügyben Szabits Ignác és dr. Fodor Márton ügyvéd karczagi lakosok utóajánlata következtében a szolnoki kir. törvényszék (a karczagi kir. járásbiróság) területén levő Karczag város határában fekvő a Karczag 15899. sz. tjkvben A + 13483. hrsz. 13 hold 1530 négyszögöl területű ingatlanra 3465 kor. utóajánlati kikiáltási árban; a karczagi 15898. tjkvben A + 13483/2. 50 hold 1331 négyszögöl területű ingatlanra 27510 kor. utóajánlati kikiáltási árban, — végre a karczagi 15897. sz. tjkvben A + 13482/1 hosz 6 hold 202 területű ingatlanra, az árverést 2500 ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi június hó 16-ik napján d. e. 9 órakor ezen kir. járásbiróság ár. helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul eladni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10 százalékát vagyis 498 kor. 40 fillért, 1967 kor. 70 fillért és 1428 koronát készpénzben, majd az 1881. IX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyamnak számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. LX. §-a értelmében a bánatpénzek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. Kelt Karczagon, 1908. évi május hó 11-én.

Csorba
kir. járásbíró.

KISHIRDETÉSEK.

— Soronként 20 fillér. —

Formaton kéz- és lábizzadás elleni feltétlen biztos szer. Egy üveg használata után elmúlik a kellemetlen baj. Kapható: **Ardó Leó** gyógyszerárban, Karczagon. Használati utasítással mellékelve. Egy üveg ára 1 korona 10 fillér.

A Korona-kertben 400 négyszögöl szőlőföld kunyhóval, 4 éves oltott csemeszőlővel beültetve eladó. Cím a kiadóhiv.

Ügyes varrónő állandó foglalkozásra kerestetik. Cím a kiadóhiv.

Kiadó lakás. Ifj. Pólya Károly háza (Thék Józseffel szemben), mely áll 4 szoba, konyha, kamara és melléképületekkel azonnal kiadó. — Értekezni lehet a lap kiadóhivatalában.

Eladó birtok. Karczagon a hatházi dűlőben 15 lánccs elsörendű szántóföld jó karban levő tanyával jutányosan eladó. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbít. Eladó birtok cz. alatt.

Eladó birtok. Budapesttől egy órányira, Ócsa község közelében, a vasuti állomástól három kilométerre, az új vasuti megállóhelytől egy kilométerre, circa 500 magyar hold (1200 négyszög öles) parcellákban eladó, 5 holdtól feljebb, holdanként 150-160 forintig. Szőlőtelepítésre is rendkívül alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad **Farkas László** tulajdonos, lakik: Felsőbád u. p. Ócsa, (Pestmegye.)

Hirdetmény.

■ A Közgazdasági Bank Részvénytársaság ■
Karczagon leszámítól váltókat, kölcsönöket nyújt ingatlanokra és értékpapírokra előnyös feltételek mellett, elfogad takarékbetéteket ■ ■ ■ ■

 5%-OS

kamatoztatásra, a kamatadót a bank a sajátjából fizeti. ■ ■ ■ ■ ■

Pénztárnyitás: Hétfő, Kedd, Szerda és Péntek délelőtt 8 órától 12 óráig.
Karczag, 1908 május 22.

Az IGAZGATÓSÁG.

Eladó, vagy kiadó ház.

A Szabó József utcában 5 szobás lakással és melléképületekkel együtt szabad kézből örök áron eladó, esetleg haszonbérbe is kiadó. Értekezni lehet a helyszínen 2140 számú háznál.

Eladó

egy tagban, vagy parcellánként

304 hold (1200 négyszögöl jó minőségű szántóföld,

épületekkel jól felszerelve. — Jásznagykun-szolnok-megyében, Szolnoktól egy óra járányira T.-Süly és Keserű községek mellett.

Értekezhetni **SÁNDOR MIHÁLY**-nél
Karczag, Csillagos-utca.

Hirdetések felvételnek
a lap kiadóhivatalában.

Uj szabó üzlet!

Van szerencsém a n. é. közönség szíves figyelmét felhívni az ujonnan berendezett

férfi szabó műhelyemre,

hol a legújabb angol és francia divat szerint jutányos árakért minden e szakmábavágó munkát pontosan elkészítek.

Egy próbarendelés mindenkit meggyőzött a jóminőségű szöveteimről, valamint olcsó árainról, izléses és szép kiállítási munkámról. Egyöltöny fafacon 18 K. egyöltöny egészen saját szöveteimből 32 koronától feljebb.

Kérve a n. é. közönség szíves pártfogását maradtam

JÓZSEF DEZSŐ

férfiszabó, Széchenyi Sugár-út 1329.
(polgármester ur. házában.)

A magyar újságírás szenzáció!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb lapja!

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvésnek egyetlen hű és kérélhetetlen szász öljője.

Főszerkesztő:

Braun Sándor Főmunkatárs:

Naponként 12 5.000 péld.

Egy szám: 2 krajczár.

A NAP előfizetési ára:

Egész évre 16 K - f. | Negyedévre 4 K - f.
Félévre 8 K - f. | Egy hónapra 1 K 40 f.

FIDIBUSZ

A legkitűnőbb magyar élczlap!

Páratlan népszerűség!

Remek szöveg, pompás képek!

Mesésen olcsó!

Egy szám 5 krajczár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre 6 K - f. | Negyedévre 1 K 20 f.
Félévre 3 K - f. | Egy hónapra — K 50 f.

Aki a „Fidibusz”-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja a „Fidibusz-naptár”-t.

Mutatószámokat küld a kiadóhivatal.

BUDAPEST, Rökk Szilárd-utca 9.

Az arcbőr tisztaságát legjobban me

gőrzi minden szépítőszér közül

Orgona-crén, Orgona-pouder.

Rövid használata után eltűnnek az arczról májfoltok, szeplők és az arcbőr összes tisztátalanságai. A bőrnek vakító fehérséget és finomságot kölcsönöz.

Kapható: **AF**

DÓ LEÓ gyógyszerárban,
KARCZAGON.

forintért készíték mérték után a leg-
újabb divat szerint elegáns kivitelben

TENNISZ ÖLTÖNY.

Óriási választék világos és sötét
nyári kelmékben, különféle árakhoz.
A megrendelt öltönyt egy nap
alatt el is készítem. Szabóműhe-
lyemet június hó elsejétől SZŐKE
ügyvéd ur házában nyitom meg.

BERTALAN IMRE

férfi szabó KARCZAGON, Kiss An-
tal-utca, Fogarassy-féle házban.

Részletfizetési üzlet.

Hirdetés.

A nagyvénkerti szőlőbe
28 $\frac{1}{2}$ sor legnagyobb rész-
ben nemes oltványokkal,
termő csemege és borfa-
jokkal, — valamint nemes
termő gyümölcs fákkal be-
ültetett terület szabadkézből

**előnyös feltéte-
lek mellett eladó.**

Hogy hol? Megmondja a
kiadóhivatal.

LIQUEUR.

Avashegykincse gyomorgyógylikör.

Ezen kitünő gyomorgyógylikör
az Avashegység legnemesebb
gyökereiből eredeti recept után
lett előállítva. — A gyomor erősí-
tésére a legjobb hatással van
öregnél és fiatalnál egyaránt, úgy
hogy egyetlen családnál sem
szabad hiányozni

az Avashegy kincsének.

Ajánlatos étkezés előtt egy pohár-
kával inni. Kizárólagos gyártója

ROTH GÉZA likörkülönlegességek
gyára SZATMÁR.

Kizárólagos elárusító BOTÓ JÓZSEF
fűszer- és csemege kereskedő.

Sebestyén Testvérek

épületfa kereskedők Karczagon.

Olcsó szőlőkarók!

Fűrészelt $\frac{1}{2}$ és $\frac{3}{4}$; 4' 5' és 6' hosszban.

Borovi: 5' hosszban.

Gömbölyü: 5' és 6' hosszban.

Nagy mennyiségben van raktáron; kátrány, karbolineum
és grossol, melyeket szintén a legolcsóbb áron árusítunk.

A legolcsóbban beszerezhetőek nálunk mindenféle épü-
letfák, deszkák és léczek. Teljes épülethez szükséges
anyag vételénél a legkedvezményesebb árat nyújtjuk.

Dus raktár kátrány, fedél- és elszigetelő lemezekben.

Tisztelettel

SEBESTYÉN TESTVÉREK

épület és tűzifakereskedők.

Karczagon a Kazinczy-utca 1318. sz.

Karsay-házban levő

MÁZOLÓ MŰHELYEMET.

május 1-től a CSANÁDY-réle házába helyez-
tem át, a Nagykunsági B. T. nyomda mellett.

Főtörekvésem, hogy igen tisztelt munkáltatóimnak
szolid jó munkát és pontosan eszközölhessek,
miért is megemlíteni kívánom, hogy elvállalok minden e
szakmába vágó munkákat, úgymint: épület-, butor-,
üzletberendezés-, külső és belső fal olaj
zománcozását és festését, ugyszintén épület-,
butor és konyhaedények sima és a leg-
szebb erezésig, natur utánzattal 24 szín-
ben. Minta szerint választható. — Kivá-
natra házakhoz is megyek. — Midőn szives
pártfogásáért esedezek, egy próbamunka szives eszköz-
lését kérem.

Ábel József

mázoló-mester.

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.

Benzinmotorok

kőolaj-üzemre is alkalmasak, gőzlokomobilok, úti-
mozdonyok, gőzcséplőgépek, aratógépek, teljes
malomberendezések, talajmivelő eszközök, stb. stb.

Kivánatra szivesen küldünk árjegyzéket és költségvetést.

A Magyar Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérigynöksége,

Budapest, Váci-utca 23.

Mielőtt
személy, jelzalog v. építési
KÖLCSÖN
íránt intézkednék, kérjen díj-
talanul prospektust.
MELLER L. EGYED
Budapest, IX., Lónyai-utca 7.
Telefon-Interurban 46-31.

PARÁD GYÓGY-
FÜRDŐ

Heves-megyében.

Gróf KÁROLYI MIHÁLY tulajdona.

Megnyilik május hó 15-én.

Vastimsós fürdővel és Hidegvizgyógyintézetrel, eg-
vényes kénes savanyúvíz, természetes arzén és vas-
tartalmú vizekkel. Lakások kényelmes szállodákban
uradalmi kezelés alatt állanak, a vendégek ételme-
zése díszes külön csarnokban bérlet útján Versegly
István jó hírnevű honyhájára van bízva. Az évad
május 15-től szeptember hó végéig tart és pedig az
előévad május hó 15-től június hó 20-ig, az utóévad
augusztus hó 21-től szeptember hó végéig. Elő- és
utóévadban a lakások 50 százalékkal olcsóbbak az
állandó vendégeknek. Fürdőkabinok és a folyosók
gőzfűtéssel vannak ellátva.

Posta- távirda és távbeszélő a fürdőtelepen. —
Prospekttussal és minden felvilágosítással készsége-
sen szolgál egész éven át

a fürdő-igazgatóság.

MEZEI ÉS UNGERLEIDER

FAKERESKEDŐK KARCZAGON.

Árajánlat szőlőkarókra

az igen tisztelt közönségnek ajánlunk szőlőkarókat a következő árakban:

- 1. oszt. fűrészelt fenyő karó 4 sukk hosszú 22 korona.
- 1. oszt. fűrészelt fenyő karó 5 sukk hosszú 28 korona.
- 1. oszt. gömbölyű fenyő karó 4¹/₂ sukk hosszú 30 korona.
- 1. oszt. gömbölyű fenyő karó 5' sukk hosszú 40 korona.
- 1. oszt. gömbölyű fenyő karó 6' sukk hosszú 60 korona.
- 1. oszt. borovi ugynevezett szurkos fenyő 6 sukk hosszú 36 korona.

☞ Az árak ezer számban értendők! ☜

Egyben igen jutányos árban ajánljuk az épít-
kezéshez szükséges mindennemű faanyagokat, kérve,
hogy dus választéku raktárunkat megtekinteni és b.
rendelményeivel bennünket megtisztelni sziveskedjék.

Kiváló tisztelettel

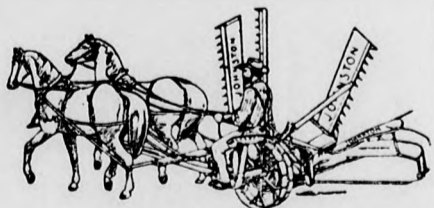
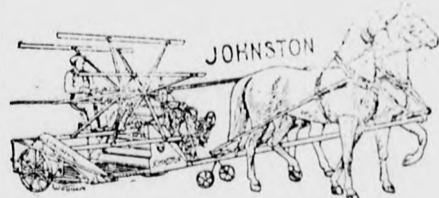
Mezei és Ungerleider.

A The Johnston Harvester Co.

legmodernebb amerikai speciális aratógép-
gyár, mely a magyarországi használatra
szánt gépeket teljesen a hazai visz-
nyokra alkalmazva készíti.

Johnston

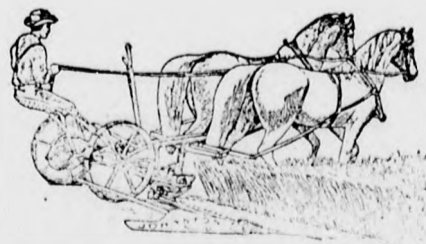
kékekötő aratógépek, marokrakó
aratógépek, fűkaszálók, szénaforga-
tók és gyűjtőgépek a legtökéletesebb
szerkezetű, legkönnyebb kezelé-
lésű és legmegbízhatóbb munkatel-
jesítésű nemű gyártmányok a világon.

A Johnston

aratógépek dőlt gabonában is jó munkát végeznek.

Legfényesebb bizonyítéka a JOHNSTON gépek kiváló voltának,
hogy az eddigi tapasztalatok alapján a folyó évi szállításra máris tö-
meges rendelmények érkeztek és az érdeklődés ezen gépek
íránt állandóan fokozódik. Karczag és vidéke számára képviselttel

Halász és Társa

céget Karczagon biztuk meg, amelynél legelőnyösebb
feltételekkel és legmesszebbmenő jótállással, ingyenes
oktatás és munkábaállításra szerezhetők be e gépek
és kiknek a korábbi vásárlók névsora, valamint érdek-
nélküli elismerő nyilatkozatai bármikor megtekinthetők.

A THE JOHNSTON HARVESTER Co. magyarországi kizárólagos képviselői
BÄCHER RUDOLF MELICHÁR FERENCZ Budapest, VI., Nagymező-ú. 68.